

Integraal werken: Echte oplossing of lege term?

DOOR IRMA HUIBERTS

Steeds vaker zie ik de term integraal voorbijkomen. Integraal werken wordt gezien als dé oplossing voor complexe problemen, zoals gezondheidsachterstanden. Toen ik net als onderzoeker begon, was ik behoorlijk kritisch over het gebruik van zulke dure en ingewikkelde woorden. Een aantal jaren later betrap ik mezelf erop dat dit soort termen ook onderdeel zijn geworden van mijn eigen taalgebruik.

Integraal werken klinkt ook gewoon mooi. Maar wat bedoelen we er eigenlijk mee? Een veelgebruikte definitie is samenhangend werken: vanuit een breed perspectief naar het probleem kijken en vanuit daar beleid vanuit verschillende sectoren samenhangend inzetten. Wie het over integraal werken heeft, heeft het ook al snel over samenwerken en verbinding.

Samenwerking met een ander beleidsterrein of partijen buiten de gemeente om jouw doel te bereiken. Verbinding tussen programma's voor verschillende doelen.

Maar wat integraal dan in de praktijk betekent, blijft vaag. Werk je integraal als de buurtsportcoach veel samenwerkt met de jongerenwerker? Of als je via zowel financiële regelingen als programma's aan sportstimulering bij kwetsbare groepen werkt? Werk je integraal als je een programma voor valpreventie ook inzet om eenzaamheid tegen te gaan? Er is geen duidelijke grens en de term wordt op verschillende manieren gebruikt. Daar komt mijn vroegere kritiek toch weer om de hoek kijken. Want als iedereen er wat anders mee bedoelt, waar hebben we het dan eigenlijk nog over?

Volgens het woordenboek betekent integraal 'allesomvattend'. En dat is misschien ook wel wat het is. We willen met ons beleid, onze manier van werken, alles omvatten wat een complex probleem veroorzaakt of in stand houdt, zodat we het kunnen oplossen. En ja, daarvoor moeten we inderdaad breed kijken, samenwerken, verbinden, in samenhang beleid inzetten. Het is helemaal niet gek dat we graag een ingewikkelde term gebruiken om zo'n ingewikkeld en ambitieus streven uit te drukken. Maar laten we wel kritisch op onszelf blijven. Laten we duidelijk blijven maken wat we ermee bedoelen in beleid én praktijk, en niet overal zo gemakkelijk het woord integraal voor gebruiken. Zo draag het echt bij aan het oplossen van problemen, in plaats van alleen een mooie, maar lege term te zijn. ●

Irma Huiberts is promovendus bij het Mulier Instituut.